

سوالات تشریحی درس دوم فارسی یازدهم

الف) قلمرو زبانی

۱- با توجه به رابطه معنایی "ترادف" از متن زیر واژه مناسبی برای کلمه "عقد" انتخاب کنید.(۲۵)

«امیر را یافتم آنجا بر زیر تخت نشسته، پیراهن توzi، مخنّه در گردن، و بوالعلای طبیب آنجا زیر تخت نشسته دیدم.»

۲- در متن درس واژه ای بیابید که "نشانه تصحیح" به آن افزوده شده باشد.(۲۵)

«یک کیسه به پدر باید داد و یک کیسه به پسر، تا خویشن را ضیعتکی حلال خرنده و فراخ تر بتوانند زیست و ما حق این نعمتِ تمدرستی که بازیافتیم، لختی گزارده باشیم.»

۳- با توجه به جمله "تا نماز پیشین از مهمات فارغ شده بود" تفاوت معنایی واژه "مهمات" را در این متن و امروز بنویسید.(۵)

۴- در هر یک از عبارات زیر حرف "را" به جای کدام حرف اضافه به کار رفته است؟(۵)

ب) در هر سفری ما را از این بیارند.
الف) بونصر را بگوی.

۵- تفاوت نقش «نیک» را در دو جمله زیر بررسی کنید.(۵)

ب) نیک آمد .
الف) نیک کوفته شد .

۶- در جمله "امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد" : (۷۵)

الف) یک متمم نشان دهد.

ب) معنای فعل «فرود آمد» با توجه به متن است .

پ) واژه «آمده» در این جمله فعل است . الف) درست □

۷- نوع ساختمان واژه های زیر چیست؟(۷۵)

دیدار : خدمتکار :

عادات:

۸- با توجه به عبارت مقابل به سوالات پاسخ دهید."تا این عارضه افتاده بود، بونصر نامه های رسیده را به خط خویش، نکت بیرون می آورد و چیزی که در او کراهیتی نبود، می فرستاد فرود سرای و من خیر خیر جواب می آوردم."(۱)

الف) دو هم خانواده برای واژه "کراهیت" بنویسید.

ب) معنای واژه های "عارضه" و "خیر خیر" چیست؟

۹- در عبارات زیر واژه هایی را که غلط املایی دارند تصحیح کنید.(۱)

تا صدقه ای که خواهیم کرد، هلال بی شبّت باشد و ما حق این نعمت تمدرستی را گذارده باشیم.

از غذای آمده، پس از نماز، امیر کشتی ها بخاست و ناوی ده بیاورند.

۱۰ - نوع وابسته های مشخص شده را تعیین کنید. (۱)

الف) از بسیاری نکت چیزی که در او کراهیتی نبود.

ت) خبری سخت ناخوش در لشکرگاه افتاده بود.

پ) در این دو سه روز، با داده آید.

۱۱ - واژه های ستون «الف» را به واژه های ستون «ب» وصل کنید. (۱)

ب		الف	
بونصر نامه های رسیده را، به خط خویش، نکت بیرون می آورد.	.د	الف	جمله مجھول ۱
بزرگا که شما دو تنید!	.ب	ب	«را»ی فک اضافه ۲
پیغامی است سوی بوسهل تا داده آید.	.پ	پ	«الف» کثرت ۳
آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلal است و کفایت است.	.ت	ت	واژه «مرکب- وندی» ۴
ما حق این نعمت تندرنستی، لختی گزارده باشیم.	.ث	ث	

۱۲ - کدام جمله را می توان مجھول کرد؟ به شیوه متون گذشته آن را مجھول کنید. (۱)

الف) اعیان و وزیر به خدمت استقبال رفتند.

ب) لشکری و رعیت چندان صدقه دادند که آن را اندازه نبود.

ب) قلمرو ادبی

۱- درس "قاضی بست" جزء کدام یک از انواع ادبیات است؟ (۲۵/)

۲- عبارت "پیغامی سنت سوی بونصر در بابی" به شیوه بلاغی نوشته شده است یا عادی؟ (۲۵/)

۳ - مهم ترین ویژگی های نثر در «امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید و تر و تباہ شده بود.» و

..... است. (۵/)

۴ - در کدام عبارت کنایه می بینید؟ پیدا کنید و معنای آن را بنویسید. (۵/)

الف) بو نصر را بگوی امروز دُرستم.

ب) در این دو سه روز بار داده آید.

۵- نوع استفهام جمله های زیر را مشخص کنید. (۵/)

الف) مرا چه افتاده است که زر کسی دیگر برد و شمار آن به قیامت مرا بایدداد؟!

ب) چون به آنچه دارم و اندک است، قانعم، وزر و و بال این، چه به کار آید؟

۶ - درست و نادرست بودن عبارت هارا تعیین کنید. (۷۵/)

الف) عبارت «من این نپذیرم و در عهده این نشوم.» کنایه دارد. الف) درست □

ب) «ضیغعت» در «تنگدست اند و از کس چیزی نستانند و اند که مایه ضیغعتی دارند.» در معنای مجازی به کار رفته است.

ب) نادرست □

الف) درست □

ج) در عبارت «کران رو دهیم رفت با بازان و یوزان و خشم و ندیمان و مطریان» آرایه تناسب داریم.

ب) نادرست □

الف) درست □

۷- در عبارات زیر مجاز و استعاره را بیابید؟ معنای آنها را بنویسید. (۱)

الف) آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا، حلال است.

ب) دلها سخت متحیر شد تا حال چون شود.

پ) قلمرو فکری

۱- معنای واژه "محجوب" در عبارت "محجوب گشت از مردمان" چیست؟ (۲۵)/

۲- معادل امروزی فعل در "امیر مسعود برنشست" را بنویسید. (۲۵)/

۳- عبارت "از مهمات فارغ شده بود" چه مفهومی دارد؟ (۵)/

۴- با توجه به متن درس، دو ویژگی بارز برای پسر قاضی بست ذکر کنید. (۵)/

۵- در عبارت «زرهاست که پدر ما از غرو هندوستان آوده است و بتان زرین شکسته و بگداخته و پاره کرده و حلال تر مال هست» (۵)/

الف) گوینده بر کدام ویژگی طلاها تأکید کرده است؟

۶- با توجه به عبارت «آن چه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است و کفايت است.» به پرسش ها پاسخ دهید: (۵)/

الف. گوینده کدام ویژگی اخلاقی برخوردار است؟

۷- با توجه به این عبارت به پرسش ها پاسخ دهید: این صلت فخر است. پذیرفتم و باز پس دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است. حساب این را نتوانم داد و نگویم که مرا سخت در بایست نیست. (۱/۵)

الف) مفهوم عبارت «این صلت فخر است» چیست؟

ب) با توجه به عبارت فوق چرا قاضی بست از پذیرفتن زر امتناع کرد؟

ج) عبارت «مرا به کار نیست» یعنی چه؟

۸- این مرد بزرگ و دبیر کافی به نشاط قلم در نهاد تا نزدیک نماز پیشین، از این مهمات فارغ شده بود. (۷۵)/

الف) عبارت «به نشاط قلم در نهاد» یعنی چه؟

۹- در عبارت: "امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید و ترو تباش شده بود" (۵)/

الف) "از آن جهان آمده" چه مفهومی دارد؟

۱۰- با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید.

"قاضی گفت: نگویم که مرا سخت دربایست نیست، اما چون به آنچه دارم و اندک است، قانون، وزر و وبال این، به چه کار آید؟" (۷۵)

الف) از "سخت دربایست بودن" چه مفهومی دریافت می کنید؟

ب) منظور از "این" چیست؟

۱۱- در عبارت "بونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو سه روز بار، داده آید که علت و تب تمامی زایل شد" (۱)

ب) "بار دادن" یعنی؟

الف) "درست بودن" در چه مفهومی به کار رفته است؟

۱۲- با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید. "امیر مثال داد تا هزار هزار درم به غزنین، به مستحقان و درویشان دهند شکر این را، و نبشه آمد و به توقيع، موکد گشت." (۱)

پ) امیر برای شکر چه امری، صدقه داد؟

الف) "مثال دادن" در چه مفهومی به کار رفته است؟

ب) امضا کردن نامه چه ضرورتی داشت؟

پاسخ نامه درس دوم و تعیین سطح سوال ها

الف) قلمرو زبانی (۹/۵)

۱- مخنّقه (ساده) (۲/۲۵) ۲- ضیّعتک (ساده) (۲/۲۵)

۳- در متن به معنای کارهای مهم امّا امروز غیر از آن معنا به معنای فشنگ، گلوله توپ، خمپاره و.... نیز به کار می رود. (متوسط) (۵)

۴- (الف) به ب) برای (متوسط) (۵) ۵- (الف) قید ب) نهاد (متوسط) (۵)

۶- (الف) آن / خیمه ب) وارد شد پ) نادرست (متوسط) (۷/۲۵)

۷- دیدار: وندی عادات: ساده خدمتکار: مرکب (۷/۲۵) (۱)

۸- (الف) کاره امکروه / اکراه ب) عارضه: بیماری / ناخوشی خیر خیر: تندر / سریع (ساده) (۱)

۹- غلط های املایی و درست آن ها به ترتیب: ۱- هلال: حلال ۲- گذارده: گزارده ۳- غذا: قضا (متوسط) (۱)

۱۰- (الف) صفت بیانی ب) مضاف الیه پ) صفت شمارشی ت) صفت بیانی (متوسط) (۱)

۱۱- موارد: ۱ (پ) ۲ (الف) ۳ (ب) ۴ (ث) (متوسط) (۱)

۱۲- ب) چندان صدقه داده آمد که آن را اندازه نیود. (متوسط) (۱)

ب) قلمرو ادبی (۳/۷۵)

۱- ادب تعلیمی (ساده) (۲/۲۵) ۲- بلاغی (ساده) (۲/۲۵) ۳- کوتاهی جمله ها و ایجاز مختصر گویی (متوسط) (۵)

۴- ب) اجازه دیدارداده می شود. (ساده) (۵) ۵- (الف) پرسش انکاری (دشوار) ب) پرسش انکاری (ساده) (۵)

- ۶ - الف) درست ب) نادرست ج) درست (ساده) ۷ - الف) حطام (استعاره از مال بی ارزش) ب) دل (مجازاً افراد) (متوجه) (۱)

پ) قلمرو فکری (۷/۲۵)

- ۱ - پنهان / مستور (ساده) ۲ - سوار شد . (ساده) (۲/۲۵) ۳ - کارها / امور مهم را تمام کرده بود . (ساده) (۵/۵)
- ۴ - قناعت و ترس از خدا یا ترس از حساب و کتاب قیامت یا پرهیزگاری (ساده) (۵/۵)
- ۵ - الف) حلال بودن ب) شکستن و خرد کردن (متوجه) (۵/۵) ۶ - الف) قناعت ب) مال بی ارزش دنیا (متوجه) (۵/۵)
- ۷ - الف) این هدیه مایه افتخار من هست . ب) به دلیل شک داشتن در حلال بودن مال و بازخواست در قیامت (ج) به دردم نمی خورد. (متوجه) (۱/۵)
- ۸ - الف) با شادی نوشتمن را آغاز کرد . ب) نماز ظهر (متوجه) (۷/۷۵) ۹ - الف) از مرگ نجات یافته ب) لباس عوض کرد (متوجه) (۵/۵)
- ۱۰ - الف) نیاز شدید داشتن ب) قناعت پ) از مشکوک یا حرام (متوجه) (۷/۷۵) ۱۱ - الف) سالم بودن ب) اجازه ملاقات دادن (متوجه) (۵/۵)
- ۱۲ - الف) دستور دادن ب) شکر گزاری به سبب زنده ماندن پ) تابعه حالت رسمی پیدا کنه (متوجه) (۷/۷۵)

سوال های چهار گزینه ای درس دوم فارسی یازدهم

الف) قلمرو زبانی :

۱- در تمام گزینه ها غلط املایی وجود دارد به جز گزینه....

۱) بانگ و هزاہ و غریبو خواست.

۳) اندک مایه ضیعتی دارند.

۲- نوع حرف "را" در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

۱) در هر سفری ما را از این بیارند.

۳) چندان صدقه دادند که آن را اندازه نبود.

۳- در تمام گزینه ها ، به جز گزینه....جفت واژه هاهم معنی اند.

۱) صلت/صله

۳) زیادت/زیاده

۲) ارادت/اراده

۳) رقعت/ر青海

۴- در کدام گزینه، واژه مشخص شده درست معنا شده است؟

۱) ناوی ده بیاورند و جامه ها افگندند و شراعی بر وی کشیدند.(شرع : بادبان)

۲) در این دو سه روز بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.(علت : دلیل)

۳) امیر مسعود شبگیر برنشست.(شبگیر : ابتدای شب)

۴) نامه را بخواندو توقیع کرد.(توقیع : امضا)

۵) در واژه های زیر چند واژه ای وندی و چند واژه ای وندی مرکب وجود دارد؟

"چاشتگاه، جامه، دیدار، تنگدستی، هزاہز، ضیعتک، خدمتکاران، پیغام، هیرمند، کوشک"

۴) دو، سه

۳) سه، سه

۲) دو، دو

۱) سه، دو

ب) قلمرو ادبی:

۱) واژه "خیلتش" با کدام یک از گزینه ها ترادف ندارد؟

۴) نوکران

۳) چاکران

۲) ندیمان

۱) حشم

۲) واژه ها در تمام گزینه ها تناسب دارند جز در گزینه.....

۴) بانگ، هزاہز، غریبو

۳) وزر، وبال، قیامت

۲) ناو، شراع، آب

۱) دوات، دبیر، توقیع

۳) ویژگی شاخص عبارت زیر چیست؟

"امیر از آن جهان آمده ، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید."

۴) صداقت در بیان

۳) تکرار حرف "و"

۲) اطناب

۱) ایجاز

۴) در کدام گزینه "مجاز" وجود ندارد؟

۴) علت و تب، تمام شد.

۳) امیر نامه ها فرمود به غزنین.

۲) دلها سخت متحیر شد.

۱) به نشاط، قلم در نهاد.

۵) در عبارت زیر کدام واژه در معنای استعاری به کار رفته است؟

"من از حساب قیامت بترسم و آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا، حلال است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم."

۴) مایه

۳) حطام

۲) دنیا

۱) قیامت

۶) در کدام عبارت از ویژگی های خاص نثر بیهقی دیده نمی شود؟

۲) امیر را تب گرفت؛ تب سوزان و سرسامی افتاد

۱) علی آیی حال، من نیز فرزند این پدرم.

۴) نامه را بخواند و دوات خواست و توقيع کرد و گفت....

۳) حال خلیفه دیگر است که او خداوند ولايت است.

پ) قلمرو فکری:

۱- مفهوم عبارت "امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید" در کدام گزینه آمده است؟

۱) پادشاه پس از سفر به دیگر نقاط جهان، با لباسی دیگر گونه وارد چادر شد.

۲) برای امیری که از آن سوی دنیا آمده بود، چادر دیگری برپا کردند.

۳) پادشاهی که از مرگ نجات یافته بود، وارد چادر شدو لباسش را عوض کرد.

۴) پادشاه از عالم خواب و رویا به حال عادی بازگشت و لباس بر تن کرد.

۵) در داستان قاضی بست، "جامه ها افگندند و شراعی بر وی کشیدند" یعنی:

۱) لباسها را درآوردند و چادری بر تن خود کشیدند.

۲) گستردنی ها را پهن کردند و سایبانی بر روی آن کشیدند.

۳) بسترها را از اسپها بر زمین انداختند و روی آنها سایبان زدند.

۴) گستردنی ها را بر زمین افکندند و چادری بر روی آنها کشیدند.

۶) با توجه به درس قاضی بست، مفهوم کدام گزینه درست ذکر شده است؟

۱) به توقع موکد گشت: با امضای پادشاه، آراسته شد.

۲) تا چاشتگاه به صید مشغول بودند: تا زمان خوردن صباحانه شکار می کردند.

۳) ابوالعلای طبیب آنجا زیر تخت نشسته دیدم: طبیب را دیدم که کنار تخت نشسته بود.

۴) این صلت فخر است: این وصلت و پیوند موجب افتخار است.

۵) عبارت "قاضی بسیار دعا کرد و گفت: این صلت فخر است، پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است، حساب این نتوانم داد" با همه ایات، به جز... تناسب مفهومی دارد.

۱) اگر عنقا ز بی برگی بمیرد/شکار از دست گنجشکان نگیرد

۲) مکن باور که هرگز تر، کند کام از آب جو نهنگ لجه آشام

۳) عقاب آنجاست که در پرواز باشد/کجا از صعوه صیدانداز باشد؟

۴) با عقاب تیز چنگ و با همای تیز پر/ابلهی باشد که رقصی کند کبک دری

۵) با توجه به عبارت "این دبیر کافی، به نشاط، قلم در نهاد. تا نزدیک نماز پیشین، از این مهمات فارغ شده بود" مفهوم کدام گزینه نادرست است؟

۱) قلم در نهاد: قلم را در قلمدان قرار داد.

۲) نماز پیشین: نماز ظهر

۳) دبیر کافی: دبیر لایق

پاسخ نامه تست ها:

۱	۲	۳	۴	۵	قلمرو زبانی
					۱
					۲
					۳
					۴
					۵

۴	۳	۲	۱	۰	قلمرو ادبی
		☐			۱
		☐			۲
			☐		۳
			☐		۴
	☐				۵
☐					۶

۴	۳	۲	۱	۰	قلمرو فکری
	☐				۱
		☐			۲
		☐			۳
☐					۴
	☐				۵

فرازهای